

Referat fra bedriftsbesøk på NOAH Langøya 4.10.2022

Hva driver egentlig NOAH med? Dette var spørsmålet 32 rotarianere fra Holmestrand og Sande RK tok skyssbåten «HØRTTE» over til Langøya for å få svar på denne kvelden. Og interessante og utfyllende svar fikk vi presentert med følgende agenda:

- **Velkommen v/Ole Herman Nordby**
- **Innledning v/Olaf Brastad**
- **NOAH, Om selskapet og Langøya v/Kristofer Larsen**
- **Hva jobber NOAH Solutions med v/ Jan Gunnar Skajem**
- **NOAH og FoU – Konkrete muligheter v/Haakon Rui**
- **NOAH og myndigheter v/Kjetil Hansen**

Ole Herman Nordby ønsket velkommen og introduserte **Olaf Brastad** for en innledning med tema «fra skepsis til positivitet». Brastad presenterte historisk bakgrunnsstoff om etableringen av renseanlegget på Langøya, de svært strenge betingelser for drift med tanke på forurensing og utslipp, og lokalsamfunnets engasjement som har vært både negativt og positivt ladet. Sammen med ni industriaktører etablerte offentlige myndigheter i 1991 Norsk Avfallshåndtering for å sikre at Norge kunne oppfylle sine internasjonale forpliktelser bl.a. gjennom Baselkonvensjonen og den nordiske ministererklæringen. Det gamle kalksteinsbruddet på Langøya ble valgt som nasjonalt mottak for uorganisk farlig avfall. I 2002 endret selskapet navn til NOAH AS og ble kjøpt av Gjelsten Holding i 2003.

I dag er NOAH på Langøya en viktig del av infrastrukturen i industri-Norge gjennom mottak og behandling av uorganisk farlig avfall. I sin posisjon som seniorrådgiver for industri og avfall i Bellona trakk Brastad fram viktigheten av dyktige fagmiljøer for å håndtere de strenge krav for rensing og avfallshåndtering i industrien. Prosessindustrien i Norge har hatt sterkt miljøfokus og representerer en av verdens reneste prosessindustrier. NOAH med sitt høyt kompetente fagmiljø bidrar sterkt til håndtering og eliminering av miljøgifter og ikke minst gjenbruk av avfallsbaserte råstoffer. «Grønn evolusjon» - at avfallsressurser skal kunne utnyttes og materialer gjenvinnes på en lønnsom måte ved fremstilling av nye produkter med god kvalitet er sentralt i NOAHs FoU virksomhet.

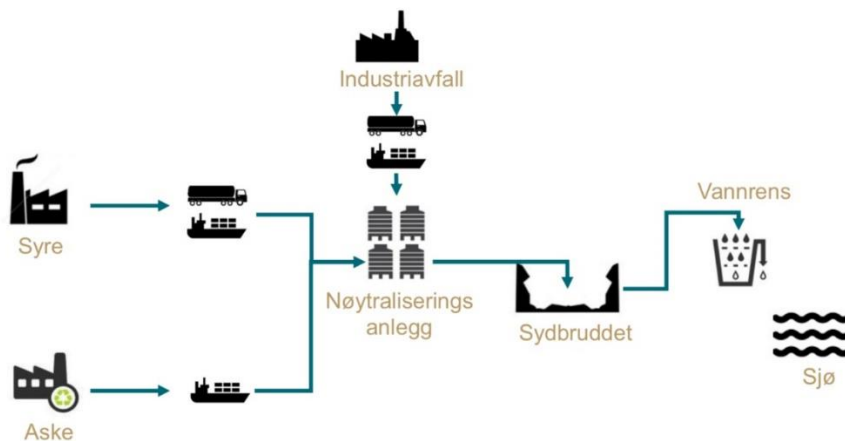
Så overtok NOAHs representanter og ga oss en grundig innføring i NOAHs aktiviteter som et ressurs- og miljøsekskap med avdelinger på Langøya, i Sokndal, Nittedal, på Herøya og i Arendal. Utover å være en nasjonal kapasitet er selskapet ett av Europas ledende på trygg håndtering av farlig avfall. Lokalt sysselsetter NOAH 125 ansatte i Holmestrand og kjøper lokale varer og tjenester for 65 MNOK fra 64 bedrifter i Holmestrand. NOAH har 75 aktive norske industrikunder og setter strenge krav og regler for hva som kan mottas og håndteres av avfall.

NOAH er et ressurs- og miljøselskap

Langøya, Sokndal, Nittedal, Herøya og Arendal

Vår prosess...

Tidligere ble farlig avfall kalt spesialavfall. Man skiller på organisk og uorganisk farlig avfall. Det er de uorganiske fraksjonene NOAH arbeider med, det som ikke kan brennes og som

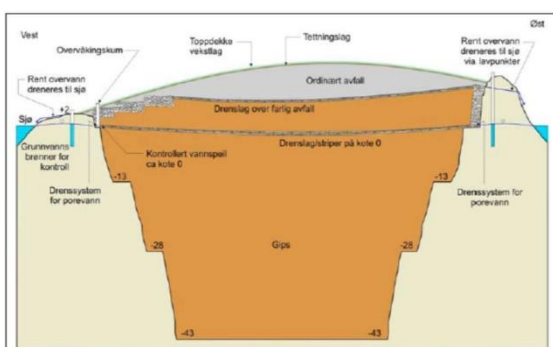
ikke brytes ned biologisk. Eksempler på uorganisk avfall er flyveaske fra forbrenningsanlegg, sterkt forurensede jordmasser, syrer, avfall fra aluminiumsproduksjon, forurenset rivebetong og annet industriavfall.

De viktigste typene av avfall som mottas ved behandlingsanlegget på Langøya, er syre fra industriprosesser (som f.eks fra KRONOS Titan) og mange forskjellige typer flyveaske fra rensing av avgasser fra forbrenning av restavfall. Avfallet pH-nøytraliseres, og tungmetaller og andre miljøfarlige stoffer bindes sammen og feller ut som partikler. Prinsippet med å behandle en type avfall med en annen type avfall defineres av EUs fagpanel for avfallsbehandling som beste praksis BAT – Best Available Technology. NOAH mottar også annet uorganisk avfall, industriavfall og forurensede sedimenter og gravemasser etter bygg- og anleggsarbeid.

Avfallsforskriften og tillatelse setter rammene for NOAHs drift. Avfallsforskriften skiller på ordinært avfall (OA) og farlig avfall (FA). Avfallsprodusenten vurderer om avfallet er OA eller FA kategori. NOAH gjør tester og prekvalifisering av innhold og utlekkingssegenskaper for å bekrefte avfallsprodusentens vurdering, samt sørger for sikkert mottak og behandling.

Langøya og området rundt overvåkes nøye av NGI som måler forurensinger i brønner og foretar tester og analyser av komprimerte masser. NORCONSULT gjennomfører målinger av sediment, vannet rundt øya, blåskjell, kartlegger planter som vokser rundt øya og overvåker bløtbunnsfauna og fjæresonen. Måleresultater viser at ingen miljøpåvirkning kan påvises i blåskjell, og heller ingen tegn til at NOAH gir negativ påvirkning på artssammensetningen i fjæresonen rundt Langøya. Ålegrasforekomstene er målt som «gode» rundt øya og bløtbunnsundersøkelser indikerer at den økologiske tilstanden på Langøya er «god».

Hva er gjort i Nordbruddet

Vi fikk en innføring i hva som er gjort i Nordbruddet for å restaurere området til friluftsområde for Holmestrands befolkning.

Tiltak for mulig forlengelse av drift fram til 2030 består bl.a. i betydelig investering i avvanningsanlegg og filterpresse.

Gitt at NOAH får alle tillatelser i orden, vil aktiviteten fortsette fram til 2030. Dette er et resultat av en årelang kvalitetsforbedring som gjør at det behandlede gipsprodukt som brukes til gjenoppbygging av Langøya nå har utlekkingssegenskaper som ordinært avfall. Forlengelsen gir en forutsigbarhet for industrien og landets forbrenningsanlegg, men like viktig; den gir NOAH tid til å utvikle fremtidens gjenvinningsløsninger. Noe av de mest lovende teknologiene går på å gjenvinne salter til produksjon av ny, ren gips som bl.a. kan benyttes som gipsplater i bygningsindustrien. Forlengelsen av behandlingsskapiteten for uorganisk avfall vil ikke påvirke tidspunktet for ferdigstilling av deponiene på Langøya til friluftsmål for allmenheten.

FoU teamet består av 11 høyt kompetente fagpersoner. Av spennende FoU prosjekter NOAH jobber med i samarbeid mellom industri & akademia med målsetting økt gjenvinning og mindre deponibehov kan nevnes:

FoU prosjekter

Samarbeid mellom industri & akademia

- Askepott – hvitgipsproduksjon og ekstraksjon metaller/mineraler
- Resalt – vellykket gjenvinning av salter
- CarbonTec – flyveaskebehandling med CO₂
- Anvendelse - aske som tilslag i sement/betong
- Anvendelse - bunnaske som bindemiddel i betong

Salt fra pilotanlegg

Det gjøres grep for å redusere den sterkt kritiserte trafikkbelastningen gjennom Holmestrand by:

Redusert trafikk gjennom Holmestrand fra 2023

Samarbeid med Asko

- Kontinuerlig reduksjon
 - 500 biler (1.000 vendinger) til båt fra 1. juni 2022
 - Hydro og Alcoa fra bil til båt under arbeid
- Transporten flyttes til autonome el-ferjer
 - 60% av biler med flyveaske fjernes først
 - Løsning for resterende trafikk utarbeides

Lossing av containere fra båt

Ferjene er bygget og ankommet Oslofjorden

El-ferjer i Moss

Avslutningsvis fikk vi en orientering om rammevilkårene for NOAHs videre virksomhet på Langøya. Tiltak for mulig forlengelse av drift fram til 2030 består bl.a. i betydelig investering i avvanningsanlegg og filterpresse.

Rammevilkårene for NOAH Solutions

- Virksomheten på Langøya er i samsvar med kommuneplan, gjeldende reguleringsplaner og tillatelsene fra Miljødirektoratet og Holmestrand kommune (spillvannsavløp).
- Ny tillatelse datert 3. februar 2022 åpner for ett års forlengelse av deponidriften i Sydbruddet (fra 2029 til 2030), men skjerping av noen utslippskrav.
- Klage på revidert tillatelse fra kommunen til sentrale myndigheter (KLD) vant ikke frem.
- Bygge- og deleforbud (juni/august):
 - Søknader om byggetillatelse for hhv. filterpresse og ombygging av kai (ny transportløsning) er stanset av kommunen.
 - Klager på vedtaket fra NOAH Solutions og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.
 - Klagen saksbehandles av RKM i møte 12. oktober før oversendelse til forvaltningen for avgjørelse.
 - Ved ev. positivt utfall av klagen vil kommunens vedtak uansett forsinke realisering.
- Planinitiativ for gjestehavn på Langøya oversendt kommunen:
 - Oppstartsmøte med kommunen for reguleringsplanarbeidet er gjennomført
 - Videre saksbehandling i kommunen er «fryst»

Gitt at NOAH får alle tillatelser i orden, vil aktiviteten fortsette fram til 2030. Dette er et resultat av en årelang kvalitetsforbedring som gjør at det behandlede gipsprodukt som

brukes til gjenoppbygging av Langøya nå har utlekkingssegenskaper som ordinært avfall. Forlengelsen gir en forutsigbarhet for industrien og landets forbrenningsanlegg, men like viktig; den gir NOAH tid til å utvikle fremtidens gjenvinningsløsninger.

En lydhør forsamling hadde mange gode spørsmål og kommentarer og vi takker NOAHs representanter og Olaf Brastad for en veldig interessant kveld og gode svar på hva NOAH egentlig driver med.

Referent Per Roar Haga, Sande RK